

QORTI CIVILI - PRIM'AWLA

IMHALLEF : ONOR DR. GINO CAMILLERI LL.D

Seduta tal-15 ta' Marzu 2002

Citazzjoni numru 603/99 GC

Mid-Med Bank p.l.c. qabel Mid-Med Bank Ltd u b'nota tas-17 ta' Novembru, l-isem tas-socjeta attrici inbidel ghal-HSBC Bank Malta p.l.c.

vs

(1) Ellul (Holdings) Limited debitur principali, u (2) Mario John Ellul, u (3) Alexandra Falzon Scerri, it-tnejn f'isimhom proprijju u bhala eredi ta' Emmanuel Ellul, (4) Norman Falzon Scerri bhala garanti solidali, (5) Rita Ellul armla tal-istess Emanuel Ellul bhala kompartecipi fil-komunjoni tal-akkwisti bejnha u l-imsemmi zewgha, (6) Waste Control Services Limited, (7) Modern Buttons Limited, (8) Modern Plastic Containers Limited, (9) Modern Crown Stoppers Company Limited, (10) Modern Blow and Packaging Limited, (11) Sandmar Limited, (12) Marianne Ellul mart l-imsemmi Mario John Ellul ghall-interess li jista jkollha bhala kompartecipi fil-komunjoni tal-akkwisti bejnha u l-imsemmi zewgha

Il-Qorti

Rat ic-citazzjoni fejn il-bank attur ippremetta:-

Illi s-socjeta attrici hija kreditrici tal-konvenut debitur principali fis-somma ta' hdax il-elf mitejn u disgha u disghin lira u disgha u disghin centezmu (Lm11,299.99) bl-imghax tat-tmienja fil-mija (8%) mis-17 ta' April, 1998, salvi imghax ulterjuri, kollox kif jidher minn statement tal-kont numru 37 163 8261 hawn anness bhala dokument "A", dovuti bhala bilanc in debitu fuq facilita ta' overdraft;

Illi s-socjeta attrici hija wkoll kreditrici tal-konvenut debitur principali fis-somma ta' disgha u tletin elf sitt mija u wiehed u tmenin lira u ghoxrin centezmu (Lm39,681.20) bl-imghax tat-tmienja fil-mija (8%) mit-22 ta' Settembru, 1998, salvi imghax ulterjuri, kollox kif jidher minn statement tal-kont numru 37 164 0983 hawn anness bhala dokument "B", dovuti wkoll bhala bilanc in debitu fuq facilita ta' overdraft;

Illi is-socjeta attrici hija wkoll kreditrici tal-konvenut debitur principali fis-somma ta' hdax il-elf mitejn u tnejn u tmenin lira u tlieta u tmenin centezmu (Lm11,282.83) bl-imghax tat-tmienja fil-mija (8%) mit-22 ta' Settembru, 1998, salvi imghax ulterjuri, kollox kif jidher minn statement tal-kont numru 37 164 3036 hawn anness bhala dokument "C", dovuti wkoll bhala bilanc in debitu fuq facilita ta' overdraft;

Illi is-socjeta attrici hija wkoll kreditrici tal-konvenut debitur principali fis-somma ta' mija u erba u ghoxrin elf disa mija u sitta u sebgħin lira u tlieta u disghin centezmi (Lm124,976.93) bl-imghax ta' tmienja fil-mija (8%) mit-22 ta' Settembru, 1998, salvi imghax ulterjuri, kollox kif jidher minn statement tal-kont numru 37 163 8345 hawn anness bhala dokument "D", dovuti bhala bilanc in debitu fuq facilita ta' overdraft;

Illi għalhekk is-socjeta attrici hija kreditrici tal-konvenut debitur principali fis-somma komplessiva ta' mija u sebgħa u tmenin elf mitejn u erbgħin lira u disgha hamsin centezmu (Lm187,240.59) bl-imghax ulterjuri tat-8% kif fuq indikat sal-jum tal-effettiv pagament;

Illi l-konvenuti l-ohra huma garanti solidali mad-debitur principali għas-somma fuq imsemija ta' Lm187,240.95 in forza ta' kuntratt fl-atti tan-Nutar Dottor Joseph Henry Sciriha tal-4 ta' Awissu, 1993, u fil-konfront ta' Norman Falzon Scerri in forza ta' tliet skritturi privati datati 26 ta' Novembru, 1994 (Dokument "E"), 28 ta' Marzu, 1995 (dokument "F"), u 16 ta' Mejju, 1997 (dokument "G"), rispettivament;

Illi l-konvenuti baqghu inadempjenti nonostante interpellazzjoni tas-socjeta attrici;

Illi dan l-ammont ta' Lm187,240.95 in debitu huwa cert, likwidu u dovut, u jinkwadra ruhu fid-disposizzjonijiet tal-artikolu 167(a) tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili, u peress li fil-fehma tal-kumpanija attrici il-konvenuti m'ghandux ikollhom eccezzjonijiet x'jaghtu talbu lill-konvenuti jghidu għaliex, għar-ragunijiet premissi, din il-Qorti m'ghandiex:-

1. tikkundanna lill-konvenuti ihallsu lill-kumpanija attrici solidalment bejniethom is-somma ta' mija u sebgha u tmenin elf mitejnu erbghin lira u hamsa u disghin centezmu (Lm187,240.95) bl-imghax tat-8% fis-sena kif fuq indikat, sal-jum effettiv pagament, kif intqal fuq u

2. tiddeciedi il-kawza billi tilqa it-talba tal-kumpanija attrici bid-dispensa tas-smiegh skond id-disposizzjonijiet tal-artikoli l67 et seq. tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili;

Bl-ispejjes kontra l-konvenuti li gew ingunti ghas-subizzjoni;

Rat id-dikjarazzjoni tal-bank attur debitament konfermata bil-gurament;

Rat il-lista tax-xhieda tal-bank attur;

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenuti kollha ad eccezzjoni tall-konvenuti Mario John Ellul u Marianne Ellul mart l-imsemmi Mario John Ellul fejn gie eccepit :-

1. Preliminarjament, in-nullita tac-citazzjoni peress illi mhux akkompunjata minn elenku ta' xhieda fid-dikjarazzjoni kif titlob il-ligi;

2. Illi, minghajr pregudizzju ghall-premess, l-esponenti ma jaqblux li is-somma mitluba hija dovuta lil-Bank attur u dan principalment peress li jidher li gew ikkalkulati l-imghaxijiet komposti u mhux kif titlob il-ligi f'kull stadju ta' kull kont. Oltre dan, it-talba attrici trid tigi gustifikata u pruvata;

3. Illi, minghajr preagudizzju ghall-premess, fir-rigward tat-talbiet attrici, in toto jew in parte, jista jkun hemm il-gudikat wara s-sentenza moghtija minn din l-istess Onorabbli Qorti fid-19 ta' Frar, 1999, fil-kawza fl-istess ismi (numru l4l/98/GCD);

Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenuti kollha ad eccezzjoni tal-konvenuti Mario John Ellul u Marianne Ellul mart l-imsemmi Mario John Ellul, debitament konfermata bil-gurament u l-lista tax-xhieda tagghom;

Rat in-nota ta' eccezzjonijiet tal-konvenut Mario John Ellul fejn gie eccepit :-

1. Preliminarjament, in-nullita tac-citazzjoni peress illi mhux akkompanjata minn elenku ta' xhieda fid-dikjarazzjoni kif preskritt skond il-ligi;

2. Illi, minghajr pregudizzju ghall-premess, l-esponenti ma jaqbilx illi is-somma mitluba hija dovuta almenu fl-interrezza taghha lill-Bank attur u dan principalment peress li jidher li gew ikkalkulati l-imghaxijiet komposti. Oltre dan, it-talba attrici trid tigi gustifikata u pruvata;

3. Illi, minghajr pregudizzju ghall-premess, fir-rigward tat-talbiet attrici, in toto jew in parte, jista jkun hemm il-gudikat wara s-sentenza moghtija minn din l-istess Onorabbli Qorti fid-19 ta' Frar, 1999 fil-kawza fl-istess ismijiet (numru 141/98/GCD);

Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenut Mario John Ellul debitament konfermata bil-gurament u l-lista tax-xhieda tieghu;

Rat in-nota ta' eccezzjonijiet tal-konvenuta Marianne Ellul fejn gie eccepit:-

1. Preliminarjament in-nullita tac-citazzjoni peress illi mhux akkompanjata minn elenku ta' xhieda fid-dikjarazzjoni kif titlob il-ligi;

2. Illi it-talbiet attrici fil-konfront tal-eccipjenta huma nfondati fil-fatt u fid-dritt;

3. Illi l-konvenuta qatt ma awtorizzat lil-zewgha permezz ta' prokura jew skrittura ohra, li jamministra sehma fil-komunjoni tal-akkwisti;

4. Illi l-garanzija maghmula bi hwejjeg il-komunjoni tal-akkwisti ghal-dejn ta' kumpaniji mhux formanti parti l-istess kummunjoni tal-akkwisti, m'ghandux jigi kkunsidrat bhala att ordinarju tal-komunjoni tal-akkwisti li jista jsir minghajr l-awtorizzazzjoni tal-eccipjenti;

5. Illi minghajr pregudizzju ghall-premess, kwalsiasi awtorizzazzjoni li l-konvenuta setghet tagahti lil-zewgha huwa null u bla effett, stante kif jista jigi ahjar ipprovat fil-kawza, l-kunsens tal-eccipjenta kien ivvizjat b'biza u vjolenza ezercitata fuqha da parti ta' zewgha Mario Ellul minn minn hija illum tinsab separata de facto;

6. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost, is-somma mitluba fic-citazzjoni hija skorretta stante li l-imghax ma giex kalkolat b'mod korrett in kwantu jidher li gew ikkalkolati imghax komposti;

7. Illi minghajr pregudizzju ghall-premess, fir-rigward tat-talbiet attrici, in toto jew in parte, jista jkun hemm il-gudikat wara s-sentenza moghtija minn din l-istess Onorabbli Qorti fid-19 ta' Frar, 1999, fil-kawza fl-istess ismijiet (Numru 141/98/GCD);

Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenuta Marianne Ellul debitament konfermata bil-gurament u l-lista tax-xhieda taghha;

Rat it-talba tal-bank attur kif verbalizzata fil-kors tas-seduta tal-10 ta' Gunju 1999, liema talbab kienet fis-sens li jigi prodott bhala xhud impjegat tal-istess bank attur. Ghar-rigward ta' din it-talba, kif jirrizulta mill-verbal tal-istess seduta, l-konvenuti ddikjaraw li huma mhux qed jesentaw lill-istess xhud mis-sigriet bankarju;

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tal-bank attur dwar l-imsemmija talba tieghu kif verbalizzata fis-seduta tal-10 ta' Gunju 1999 u dwar l-imsemmija dikjarazzjoni tal-konvenuti;

Rat in-nota tal-osservazzjonijiet tal-konvenuti kollha ad eccezzjoni tal-konvenuta Ellul dwar din il-kwestjoni;

Semghet it-trattazzjoni orali tad-difensuri tal-partijiet dwar l-istess kwestjoni;

Rat l-atti l-ohra tal-kawza u d-dokumenti esibiti;

Rat il-verbal tas-seduta tad-29 ta' Frar 2000;

Ikkonsidrat:

Bil-presenti qed tigi deciza l-kwestjoni sollevata fil-kors tas-seduta tal-10 ta' Gunju 1999. Din il-kwestjoni tirrigwarda s-sigriet bankarju. Li ghandu jigi deciz hu jekk fi proceduri bhal dawn, fejn bank qed jitlob li klijent tieghu jigi kundannat ihallas ammonti li huma allegatament dovuti bhala konsegwenza ta' facilitajiet bankarji konnessi lill-istess klijent, l-ufficjali u l-impjegati tal-bank humiex marbuta bis-sigriet professjonali jew bankarju. B'mod generali l-ufficjali u l-impjegati ta' bank kummercjali, bhal bank attur, huma vincolati bis-sigriet u ghalhekk dawn l-ufficjali ma jistghux jizvelaw lill-terzi dettalji dwar kontijiet bankarji tal-klijenti taghom. Ic-cirkostanzi f'dan il-kaz, pero', huma partikolari u specjali. Hawnhekk si tratta ta' bank li qed jippromwovi kawza kontra klijent tieghu li, skond l-istess bank, naqas li jhallas dak li hu dovut in konsegwenza ta' facilitajiet bankarji konnessi lill-istess klijent;

L-artikolu 34(2) tal-Att dwar il-Kummerc Bankarju (Att XV tal-1994) jipprovdi li hadd ma jista jizvela informazzjoni dwar kontijiet bankarji. L-istess artikolu, pero', jghamel certi eccezzjonijiet ghal din ir-regola. Fost dawn l-eccezzjoni hemm li tali informazzjoni tista tinghata meta minn ikun qed jghati l-informazzjoni jkun fil-qadi tad-dmirijiet jew funzjonijiet tieghu;

L-artikolu 9 tal-Att dwar il-Protezzjoni tas-Segretezza Professjonali (Att XXIV tal-1994) jipprovdi ukoll li Qorti kompetenti tista, f'certi cirkostanzi u taht certi kondizzjonijiet, tawtorizza li tigi svelata informazzjoni koperta mis-sigriet professjonali;

Minn dawn l-imsemmija provvedimenti jirrizulta car li l-protezzjoni mghotija mill-ligi ghar-rigward tas-sigriet professjonali mhux wahda assoluta u hemm eccezzjonijiet. Kif gia gie rilevat dan hu kaz partikolari. Fil-limiti imposti mill-ligi, bank li qed jghamel kawza bhal din, ghandu jkollu ghad-disposizzjoni tieghu dawk il-mezzi kollha u dawk il-possibilitajiet u l-opportunitajiet kollha sabiex jasal biex jipprova l-pretensjonijiet tieghu;

Hawnhekk klient ta' bank allegatament naqas li joqod ghall-obbligi tieghu. Logikament ikun assurd jekk il-bank, wara li kkonceda facilitajiet bankarji li minnhom ibbenefika l-klijent, isib ruhu f'posizzjoni li ma jistax jagixxi b'mod adegwat kontra l-istess klient. In effett din hi l-posizzjoni li temergi mill-ligi. Gia gie rilevat li l-protezzjoni ghar-rigward tas-sigriet professjonali, skond il-ligi, mhux assoluta u ghalhekk hemm eccezzjonijiet. Meta, f'kawza bhal din, ufficjali tal-bank jigu prodotti mill-istess bank biex jixhdu, huma jkunu ukoll fil-qadi tal-funzjonijiet u tad-dmirijiet tagghom bhala ufficjali tal-istess bank. Ghalhekk skond il-provedimenti tal-imsemmi artikolu tal-Att dwar il-Kummerc Bankarju, dawn l-ufficjali jew impjegati tal-bank, f'kawzi bhal din, mhux vinkolati bis-sigriet bankarju. Dana sakhekk huma jixhdu biss dwar il-kontijiet bankarji in kwestjoni fil-kawza u jizvelaw biss dak li hu strettament necessarju ghar-rigward tal-prova li trid issir permezz tax-xhieda tagghom;

Ghal dawn il-motivi kollha :-

Tipprovdi dwar dak li gie verbalizzat fis-seduta tal-10 ta' Gunju 1999 billi tichad is-sottomissjonijiet tal-konvenuti u b'hekk tiddikjara li mhux il-kaz li ufficjali u impjegati tal-bank attur jigu esentati mis-sigriet bankarju qabel ma jibdew jixhdu u tawtorizza l-produzzjoni da parti tal-bank attur ta' ufficjali u impjegati tieghu sabiex jixhdu dwar il-kontijiet bankarji meritu ta' din il-kawza;

Spejjez tal-presenti riservati ghall-giudizzju finali.